

Յարութիւն Թումանեան. «ՆՈՒԱՅՆԵՐ», 78 եր. գ. 30 կ. Թիֆլիս, 1902 թ.

Ժամանցի համար կարելի է կարդալ պ. Յարութիւն Թումանեանցի «Դալի-Մահրասա» պատմական պօէմը, որ ներշնչուած է համակրելի դադափարով և կարգացուած է թեթև կերպով:

Այդ պօէմը տպուած է պ. Թումանեանի «Նուադների» երկրորդ բաժնում: Առաջին բաժնում տպուած են մի շարք քնարերգական ոտանաւորներ, որոնք սակաւ բացառութեամբ («Նրբ ժպտում էր ուրախ, զուարթ», «Ծաղկոց մտայ» և «Աւերակների մէջ») լոկ յանգաւոր դատարկաբանութիւններ են, թէև պ. հեղինակը համոզուած է, որ «մեր ազգը» «երկար դարեր» «բերան արած՝ կ'երգի» իր «սիրոյ երգերը»:

Խեղճ ազգ:

Տ. Յ.

Յարութիւն Թումանեան. «ՄՈՒՍԱ». Պատմական պօէմ. նուազ առաջին. 40 եր. գ. 20 կ. Թիֆլիս 1902 թ.

Պ. Յարութիւն Թումանեանը (պէտք է տարբերել պ. Յովհաննէս Թումանեանցից) այն հեղինակների թւին է պատկանում, որոնք «գրելացաւով» են բռնուած:

«Պատմական պօէմաներ» է, որ թխում է մեր «պօէտը»:

Սակայն վերջին «Պատմական պօէման», «Մուսան», աչքի է ընկնում նրա միւս պօէմաների մէջ:

Այս նոր պօէմայում պ. Յար. Թումանեանն անվերջ չեղումներ է անում և 12 Բայրըն՝ իր անձնական հաշիւները մարբելու համար այն անձանց հետ, որոնք երբ և իցէ աշխատել են ապացուցանալ, որ ինքը բանաստեղծ չէ, այլ միմիայն ոտանաւորներ թխող:

Թէ որքան արդար և խելացի են «պօէտի» յաթճակումները՝ կարելի է եզրակացնել նրանից, որ նա «թերուս» է անուանում Գէորգեան ձեմարանի ամբողջ դասընթացը և այնուհետև Մոսկուայի համալսարանը աւարտած մի քննադատի, որովհետև այդ քննադատը յանդգնել է անդադատ կարծիք յայտնել նրա (պ. Յար. Թումանեանի) ոտանաւորների մասին:

Տ. Յ.